

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (kilencedik tanács)

2014. május 8. *

„Az eljárási szabályzat 99. cikke — 2003/4/EK irányelv — Érvényesség — A környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférés — A környezeti információk hozzáférhetővé tételére vonatkozó kötelezettség alóli kivétel olyan esetben, amikor a hozzáférhetővé tétel veszélyeztetné a tisztességes eljáráshoz való jogot — E kivételek tagállamok számára fakultatív jellege — EUSZ 6. cikk — A Charta 47. cikkének második bekezdése”

A C-329/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Unabhängiger Verwaltungssenat Wien (Ausztria) a Bírósághoz 2013. június 17-én érkezett, 2013. június 12-i határozatával terjesztett elő az előtte

Ferdinand Stefan

és

a **Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (kilencedik tanács),

tagjai: M. Safjan tanácselnök, A. Prechal (előadó) és K. Jürimäe bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- F. Stefan, saját képviseletében,
- az osztrák kormány képviseletében C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben,
- a görög kormány képviseletében G. Karipsiadis, meghatalmazotti minőségben,
- a francia kormány képviseletében C. Diégo és S. Menez, meghatalmazotti minőségben,
- a svéd kormány képviseletében C. Meyer-Seitz és C. Hagerman, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

- az Európai Parlament képviselőjében L. Visaggio és P. Schonard, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Unió Tanácsa képviselőjében J. Herrmann és M. Moore, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében L. Pignataro-Nolin és H. Krämer, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a Bíróság eljárási szabályzatának 99. cikke szerinti indokolt végzéssel kerül sor,

meghozta a következő

Végzést

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 41., 26. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 7. kötet, 375. o.) érvényességére és értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet az F. Stefan és a Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (mezőgazdasági, erdészeti, környezeti és vízügyi minisztérium, a továbbiakban: Bundesministerium) között az előbbi személy által kért környezeti információk kiadásának az utóbbi által történt megtagadása tárgyában folyó eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2003/4 irányelv „Fogalommeghatározás” című 2. cikke értelmében:
„Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:
1. »Környezeti információ«: minden olyan írásbeli, vizuális, szóbeli, elektronikus vagy bármilyen más materiális formában lévő információ, amely az alábbiak valamelyikére vonatkozik:
a) a környezeti elemek állapota, mint például [...] a víz, [...];
[...]"
- 4 Az említett irányelv „Környezeti információhoz jutás kérelem alapján [helyesen: A környezeti információkhoz való hozzáférés kérelem alapján]” című 3. cikke az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a hatóságok ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban kérelemre kötelesek legyenek bármely kérelmező rendelkezésére bocsátani a birtokukban lévő vagy számukra tárolt környezeti információkat anélkül, hogy a kérelmezőnek indokolnia kellene a kérelmét.”

- 5 Ugyanezen irányelv „Kivételek” című 4. cikke a (2) bekezdésében az alábbiak szerint rendelkezik:

„A tagállamok előírhatják a környezeti információ kérésének visszautasítását, ha az információ közzététele [helyesen: A tagállamok úgy is rendelkezhetnek, hogy a környezeti információ kiadása iránti kérelem teljesítése megtagadható, ha az információ hozzáférhetővé tétele] hátrányosan befolyásolná a következőket:

[...]

- c) folyamatban lévő bírósági eljárások, bármely személy jogosultsága ügyének tisztességes tárgyalására [helyesen: bármely személy tisztességes eljáráshoz való joga], [...];

[...]”

Az osztrák jog

- 6 A környezeti információkhoz való hozzáférésről szóló törvény [Bundesgesetz über den Zugang zu Informationen über die Umwelt (Umweltinformationsgesetz), BGBl. 495/1993, a továbbiakban: UIG] – az alapügy tényállásának idején hatályos változata szerint – a 2003/4 irányelv átültetésére irányul.

- 7 Az UIG 4. §-ának (2) bekezdése értelmében a környezeti elemek – mint például a víz – állapotára vonatkozó információk minden esetben szabadon hozzáférhetők.

- 8 Az UIG 6. §-ának (2) bekezdése értelmében:

„A 4. § (2) bekezdésében szereplőktől eltérő környezeti információkat akkor kell hozzáférhetővé tenni, ha közlésük nem befolyásolja hátrányosan:

[...]

7. a folyamatban lévő bírósági eljárásokat, bármely személy tisztességes eljáráshoz való jogát [...]”

Az alapeljárásbeli ügy tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 9 2012 novemberének első felében a jelentős esőzések következtében a Dráva folyó osztrák szakaszán árvíz alakult ki. A nagymértékű áradások jelentős anyagi károkat okoztak, különösen a folyóparthoz közeli lakott területeken.

- 10 A sajtóban megjelent nyilatkozatok követően, amelyek szerint a zsilipek helytelen működtetésének jelentős szerepe volt az áradások bekövetkezésében, a Staatsanwaltschaft Klagenfurt (klagenfurti ügyészség) nyomozást indított, amely főként az érintett zsilipőr ellen irányult.

- 11 F. Stefan, mivel szeretett volna hozzájutni azokhoz az információkhoz, amelyek alapján tisztázni tudta volna azokat a körülményeket, amelyek között ezen áradás bekövetkezett, 2012. november 26-án kérelemmel fordult a Bundesministeriumhoz, annak érdekében, hogy kikérje a Dráva folyónak a Rosegg-St Jakob-i, a Feistritz-Ludmannsdorf-i, a Ferlach-Maria Rain-i és az annabrückei vízierőművek magasságában a 2012. október 30-tól 2012. november 12-ig terjedő időszakban mért vízállására és vízhozamára vonatkozó információkat.

- 12 2013. március 8-i határozatával a Bundesministerium megtagadta az említett információk közlését. E megtagadást többek között azzal indokolta, hogy a kért információk kiadása hátrányosan befolyásolhatná a megindult büntetőeljárást, és megghiúsíthatná az érintett személyek tisztességes eljáráshoz való jogát, és így az e környezeti információk kiadása iránti kérelemnek mindaddig nem lehet helyt adni, amíg nem zárul le a büntetőeljárás.
- 13 Az említett elutasító határozattal szemben indított kereset elbírálására illetékes kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy az osztrák jog nem teszi lehetővé az F. Stefan által kért információk kiadása iránti kérelem elutasításának az UIG 6. §-a (2) bekezdésének 7. pontjában foglalt okával szembeni kifogás előterjesztését, mert e rendelkezés szerint a szóban forgó elutasítási ok nem alkalmazandó az ugyanezen törvény 4. §-ának (2) bekezdése alá tartozó azon környezeti információkra, amelyekre az F. Stefan által 2012. november 26-án előterjesztett kérelem vonatkozik. Az említett bíróság szerint az osztrák jogalkotó ezáltal a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdésében foglalt azon lehetőséggel, amely a tagállamok számára biztosítja a környezeti információk hozzáférhetővé tétele megtagadása eseteinek szabályozását, csupán korlátozottan élt.
- 14 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanakkor úgy véli, hogy bár az UIG 4. cikkének (2) bekezdése alapján az illetékes nemzeti hatóság köteles válaszolni F. Stefan kérelmére, bebizonyosodott, hogy a kért adatok közlése hátrányosan befolyásolhatta volna az érintett zsilipőrnek az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezmény 6. cikke, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 47. cikke második bekezdése értelmében vett tisztességes eljáráshoz való jogát.
- 15 Márpedig, az említett bíróság szerint a 2003/4 irányelv – mivel nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy elutasítsák a környezeti információ kiadása iránti kérelmet olyan esetben, amikor az információk kiadása hátrányosan befolyásolná az érintettek tisztességes eljáráshoz való jogát, hanem 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének c) pontja csak lehetővé teszi ezen elutasítást – olyan intézkedések elfogadására hatalmazza fel a tagállamokat, amelyek nem egyeztethetők össze az Európai Unióban védett alapjogokkal, ami azt összeegyeztethetlenné teszi a Charta 47. cikkének második bekezdésével.
- 16 E megfontolások alapján az Unabhängiger Verwaltungssenat Wien úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és az alábbi kérdéseket terjeszti előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé:
- „1) A [2003/4 irányelv] érvényességéről: [ezen irányelv] teljes egészében összeegyeztethető-e a [Charta] 47. cikkének második bekezdése szerinti előírásokkal?
- 2) A [2003/4 irányelv] értelmezéséről: amennyiben a Bíróság megerősíti a [2003/4 irányelv] egészének, illetve bizonyos részeinek érvényességét, úgy ezen irányelv rendelkezései mennyiben és milyen előfeltételek mellett egyeztethetők össze a [Charta] és az EUSZ 6. cikk rendelkezéseivel?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 17 A Bíróság eljárási szabályzatának 99. cikke értelmében, ha a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra terjesztett kérdés azonos egy olyan kérdéssel, amelyről a Bíróság már határozatot hozott, vagy az ilyen kérdésre a válasz egyértelműen levezethető az ítélkezési gyakorlatból, vagy ha az előzetes döntéshozatalra elé terjesztett kérdésre adandó válasz nem enged teret semmilyen ésszerű kétségnek, a Bíróság az előadó bíró javaslatára és a főtanácsnok meghallgatását követően az eljárás során bármikor indokolt végzéssel határozhat.
- 18 A jelen ügyben az említett eljárási rendelkezést kell alkalmazni.

Az elfogadhatóságról

- 19 A francia kormány kétségeinek adott hangot az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságát illetően, mivel szerinte a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdések nem hasznosak az utóbbi előtt folyamatban lévő jogvita elbírálása szempontjából.
- 20 Az említett kormány szerint az alapeljárásbeli ügy kimenetele akkor sem lenne más, ha az osztrák jogszabályok rendelkeztek volna arról, hogy az érintett személyek tisztességes eljáráshoz való jogára alapított ok az olyan környezeti információk közlésére is alkalmazandó, mint például a Dráva folyó vízállásai és vízhozamai, amelyek az alapeljárás tárgyát képezik.
- 21 Az alapeljárás szempontjából ugyanis önmagában nem ezen információk közlése az, ami hátrányos befolyással lehet valamely személy tisztességes eljáráshoz való jogára, hanem azok elferdített felhasználása a média részéről.
- 22 Márpedig ugyanezen kormány szerint, amely e tekintetben hivatkozik az Európai Emberi Jogi Bíróság 15054/07. és 15066/07. sz., Ressiot és társai kontra Franciaország ügyekben 2012. szeptember 28-án hozott ítéletének 110–112. pontjára, nem ellentétes a tisztességes eljáráshoz való jog elvével az, ha a média megbízható és pontos, valamint igaz tényeken alapuló információkat tud közölni, amelyek kapcsolatban állnak a folyamatban lévő büntetőeljárásokkal, amennyiben nyilatkozataikban ezen elvet tiszteletben tartják.
- 23 Márpedig olyan körülmények esetén, mint az alapeljárásbeli ügy körülményei, a tisztességes eljáráshoz való jogra a szóban forgó környezeti információk hozzáférhetővé tétele miatti hátrányos kihatás azért sem igazolt, mivel nem olyan információkról van szó, amelyek önmagukban megalapozhatnák az érintett személy büntetőjogi felelősségre vonását.
- 24 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd különösen: Belvedere Costruzioni ítélet, C-500/10, EU:C:2012:186, 16. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 25 Márpedig a francia kormánynak az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságával kapcsolatos érvelése azon a premisszán alapul, hogy a környezeti információk hozzáférhetővé tétele olyan körülmények esetén, mint az alapeljárásbeli ügy körülményei, nem minősül a Charta 47. cikke második bekezdése értelmében vett tisztességes eljáráshoz való jog megsértésének.
- 26 Ugyanakkor ennek értékelése a kérdést előterjesztő bíróság hatáskörébe tartozik. Egyébként ezen értékeléshez a Charta említett rendelkezésének értelmezése szükséges, amellyel kapcsolatban az említett bíróság a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretében nem intézett kérdést a Bírósághoz.
- 27 E körülmények alapján nem állapítható meg, hogy nyilvánvaló módon kiderült volna, hogy a kérdések semmilyen összefüggésben nincsenek az alapügy tényállásával vagy tárgyával, vagy, hogy a probléma hipotetikus jellegű lenne.
- 28 Ennélfogva az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az ügy érdeméről

- 29 Kérdéseivel, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy az EUSZ 6. cikkre és a Charta 47. cikkének második bekezdésére figyelemmel, érvényes-e a 2003/4 irányelv.
- 30 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében, ha valamely nemzeti szabályozás az uniós jog alkalmazási körébe tartozik, a Charta által biztosított alapvető jogokat tiszteletben kell tartani (lásd ebben az értelemben: Åkerberg Fransson ítélet, C-617/10, EU:C:2013:105, 21. pont).
- 31 Ebből következik, hogy a tagállamok a 2003/4 irányelv végrehajtása során kötelesek tiszteletben tartani többek között a Charta 47. cikkének második albekezdését.
- 32 Ami azt a kérdést illeti, hogy az irányelv és különösen annak 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének c) pontja lehetővé teszi-e a tagállamok számára, hogy ne tartsák tiszteletben az elsődleges uniós jogból eredő ezen kötelezettséget, emlékeztetni kell arra, hogy valamely másodlagos uniós jogszabály szövegét – amennyiben lehetséges – úgy kell értelmezni, hogy összhangban legyen a Szerződések rendelkezéseivel és az uniós jog általános elveivel (lásd többek között: Lietuvos geležinkelių ítélet, C-250/11, EU:C:2012:496, 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 33 Márpedig a mindenkit megillető tisztességes eljáráshoz való jogra való hivatkozással a 2003/4 irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdésének c) pontja pontosan azért hatalmazza fel a tagállamokat arra, hogy a környezeti információk hozzáférhetővé tételére vonatkozó kötelezettség alóli kivételekről rendelkezessenek, hogy tiszteletben tudják tartani – amennyiben azt a körülmények szükségessé teszik – a Charta 47. cikkének második bekezdésében kimondott tisztességes eljáráshoz való jogot.
- 34 Egyébként, még ha feltételeznénk is, hogy valamely tagállam nem rendelkezik a 2003/4 irányelvet átültető jogszabályaiban ilyen kivétellel, miközben azt a Charta 47. cikke második bekezdésének tiszteletben tartása érdekében a körülmények szükségessé tennék, emlékeztetni kell arra, hogy a tagállamok egyébként is kötelesek úgy élni az ezen irányelv 4. cikke (2) bekezdése első albekezdése c) pontjában rájuk ruházott mérlegelési mozgástérrel, hogy az összhangban legyen a Charta említett cikkéből eredő követelményekkel (lásd ebben az értelemben: Parlament kontra Tanács ítélet, C-540/03, EU:C:2006:429, 104. pont).
- 35 Márpedig, lévén, hogy saját hatásköreiken belül az uniós jog szabályainak tiszteletben tartása valamennyi tagállami hatóságnak kötelezettsége – ideértve a közigazgatási és igazságszolgáltatási szerveket is –, ez utóbbiak az olyan ügyekben, mint az alapeljárásbeli is, amennyiben a Charta 47. cikke második bekezdése alkalmazásának feltételei fennállnak, kötelesek biztosítani az említett cikk által garantált alapvető jogot (lásd ebben az értelemben: Byankov ítélet, C-249/11, EU:C:2012:608, 64. pont).
- 36 E körülmények alapján az az értelmezés, miszerint a 2003/4 irányelv felhatalmazza a tagállamokat arra, hogy a Charta 47. cikke második bekezdésével vagy az EUSZ 6. cikkel össze nem egyeztethető intézkedéseket hozzanak, nem fogadható el. Ezen irányelv tehát ennél fogva nem érvénytelen e két rendelkezésre figyelemmel.
- 37 Az előzőekben kifejtettekre való tekintettel, az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy azok vizsgálata során nem merült fel olyan körülmény, amely a 2003/4 irányelv érvényességét érintené.

A költségekről

- 38 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (kilencedik tanács) a következőképpen határozott:

Az előterjesztett kérdések vizsgálata során nem merült fel olyan körülmény, amely a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről és a 90/313/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. január 28-i, 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv érvényességét érintené.

Aláírások